

**Dosarul nr. 1reab-58/20**

**Curtea Supremă de Justiție**

**D E C I Z I E**

**23 iunie 2020**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu

judecând în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor din cadrul „HKВД” din 05 mai 1945, în cauza penală privind-o pe,

**Țurcan Irina XXXXX**, născut în anul XXXXX, originar la data examinării cauzei în XXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit,-

**c o n s t a t ă :**

**1.** Prin sentința Tribunalului militar al trupelor din cadrul „HKВД” din 05 mai 1945, Țurcan Irina a fost condamnată în baza art. 54<sup>1a</sup> Cod penal al RSSU, la 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în lagărul de reeducare prin muncă, cu interdicția drepturilor prevăzute de art. 31 pct. a), b), v) Cod penal RSFSR pe un termen de 3 ani, fără confiscarea averii.

**2.** Potrivit sentinței, Țurcan Irina a fost declarat vinovată și condamnată pentru faptul că, a comis trădare de patrie, trecând în anul 1931 pe teritoriul României unde a locuit până în anul 1942, iar revenind a petrecut agitație antisovietică.

**3.** La 15 mai 2020, Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor din cadrul „HKВД” din 05 mai 1945 în privința lui Țurcan Irina, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept

comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- nu au fost acumulate probe ce pot servi drept motiv pentru declararea inculpatului Țurcan Irina vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 54<sup>1a</sup> Cod penal al RSSU;

- instanța de judecată nu a stabilit că faptul trădării de patrie comise de către Țurcan Irina;

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, ceea ce conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Țurcan Irina, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

**4.** Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosar și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui Țurcan Irina pentru faptul că, în anul 1931 a trecut pe teritoriul României unde a locuit până în anul 1942, iar revenind în țară a petrecut agitație antisovietică,

constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Țurcan Irina, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

**d e c i d e :**

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al trupelor din cadrul „HKБД” din 05 mai 1945, în cauza penală în privința lui Țurcan Irina, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 23 iunie 2020.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu